

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach w sprawie z wniosku G. G. z udziałem E. K. (1) o podział majątku wspólnego:

I. ustalił, że w skład majątku wspólnego G. G. i E. K. (1) wchodzi:

1) prawo własności lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość położonego w S. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Skierniewicach Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 258.776 zł,

2) prawo własności lokalu niemieszkalnego – garażu stanowiącego odrębną nieruchomość położonego w S. przy ul. (...) numer G-18, dla którego Sąd Rejonowy w Skierniewicach Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 28.203 zł,

3) ruchomości:

a. okap A. o wartości 182 zł,

b. lodówka B. o wartości 1680 zł,

c. zmywarka B. o wartości 529 zł,

d. piekarnik E. o wartości 864 zł,

e. płyta indukcyjna E. o wartości 624 zł,

f. stół oraz 4 krzesła D. o wartości 1830 zł,

g. ekspres do kawy E. o wartości 556 zł,

h. łóżko B. I. o wartości 986 zł,

i. szafa B. I. o wartości 520 zł,

j. komoda z szufladami B. I. o wartości 260 zł,

k. półka wisząca B. I. o wartości 156 zł,

l. półka stojąca na książki B. I. o wartości 390 zł,

m. kanapa skórzana o wartości 1770 zł,

n. dwie witryny o wartości 516 zł,

o. szafka pod telewizor o wartości 612 zł,

p. zestaw kina domowego o wartości 3042 zł,

q. dywan B. & C. o wartości 977 zł,

r. dwie lampy o wartości 240 zł,

s. łóżko o wartości 1021 zł,

- t. biurko o wartości 92 zł,
  - u. półka wisząca o wartości 298 zł,
  - v. lampa wisząca o wartości 114 zł,
  - w. pralka E. o wartości 705 zł,
  - x. półka wisząca w salonie o wartości 107 zł,
  - y. meble w przedpokoju o wartości 208 zł,
  - z. szafka wisząca w łazience o wartości 495 zł.
- 1) środki pieniężne zgromadzone na lokatach i rachunkach G. G.:
- a. w (...) Bank S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 5346,48 zł,
  - b. w (...) Bank S.A. w W. na rachunku o nr (...) kwotę 5433,20 zł,
  - c. w (...) Bank S.A. w W. na lokacie w kwocie 13.000 zł,
  - d. w (...) Bank S.A. w W. na lokacie w kwocie 5.000 zł,
  - e. w (...) S.A. w W. o nr (...) w kwocie 555,14 zł,
  - f. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 845,18 zł,
  - g. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 858,98 zł,
  - h. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 6,98 CHF,
  - i. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 34.788,30 zł,
  - j. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 277,59 zł,
  - k. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 11.518,80 zł,
  - l. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 10.100 zł,
  - m. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 15.300 zł,
  - n. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 10.100 zł,
- 1) środki pieniężne zgromadzone na lokatach i rachunkach E. K. (1):
- a. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 1677,48 zł,
  - b. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 9.814,74 zł,
  - c. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 1015,09 zł,
  - d. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 144,17 zł,
  - e. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 1244,86 zł,
  - f. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 1130,52 zł,

g. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 451,77 zł,

h. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 288,79 zł,

i. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) łącznie w kwocie 13.700 zł,

j. w (...) S.A. w W. na rachunku o nr (...) w kwocie 5.500 zł,

II. ustalił, że udziały w majątku wspólnym G. G. i E. K. (1) są równe i wynoszą po 1/2,

III. dokonał podziału majątku wspólnego G. G. i E. K. (1) w ten sposób, że:

A. składniki majątku wspólnego opisane w pkt I. 1), I. 2), I. 3) i I. 4) postanowienia przyznał na rzecz G. G.,

B. składniki majątku wspólnego opisane w pkt I. 5) postanowienia przyznał na rzecz E. K. (1),

II. zasądził od G. G. na rzecz uczestniczki E. K. (1) kwotę 50.583,25 zł tytułem spłaty, płatną w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności,

III. pobrał od wnioskodawcy G. G. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Skierniewicach kwotę 1.031,20 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych,

IV. pobrał od uczestniczki E. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Skierniewicach kwotę 1.031,20 zł tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych,

V. ustalił, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o ustalenie, że E. K. (1) oraz G. G. zawarli związek małżeński w dniu 15 lipca 2006 roku.

Wnioskodawca G. G. na dzień 14 lipca 2006 roku na rachunku o nr (...) posiadał kwotę 13.033,18 zł, a na rachunku o nr (...) kwotę 9150,21 zł. (łącznie 22.183,39 zł). Są to kwoty, które zgromadził przed zwarem związku małżeńskiego.

Uczestniczka E. K. (1) na dzień 14 lipca 2006 roku na rachunku o nr (...) kwotę posiadała kwotę 8.367,43 zł, a na rachunku o nr (...) kwotę 14984,86 zł, a na rachunku o nr (...) kwotę 6363,96 zł. (łącznie 29.716,25 zł). Są to kwoty, które zgromadziła przed zwarem związku małżeńskiego.

Po ślubie małżonkowie zamieszkali w mieszkaniu stanowiącym majątek osobisty uczestniczki w S. przy ul. (...). Od momentu ślubu oboje małżonkowie pracowali. Opłaty za mieszkanie i kredyt oraz codzienne zakupy małżonkowie opłacali ze swoich kont, na które wpływały ich wynagrodzenia za pracę.

W dniu 16 stycznia 2009 r. E. K. (1) oraz G. G. nabyli lokal mieszkalny znajdujący się w S. przy ul. (...).

Na zakup lokalu mieszkalnego E. K. (1) oraz G. G. zaciągnęli w dniu 18 lipca 2008 r. kredyt hipoteczny dla osób fizycznych na kwotę 180000 zł w walucie waloryzacji frankach szwajcarskich w (...) Banku S.A. w W. na okres 300 miesięcy.

Lokal mieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość położony w S. przy ul. (...) stanowi wspólność majątkową małżeńską E. K. (1) oraz G. G.. W dziale IV księgi wieczystej tego lokalu wpisana jest hipoteka umowa kaucyjna na kwotę 270000 zł z tytułu kredytu na rzecz (...) Banku Spółki Akcyjnej Oddział Bankowości detalicznej w Ł. (mBank).

W dniu 15 kwietnia 2009 r. E. K. (1) oraz G. G. nabyli ze środków wspólnych lokal niemieszkalny – garaż. Lokal niemieszkalny stanowiący odrębną nieruchomość położony w S. przy ul. (...) numer G-18 stanowi wspólność majątkową małżeńską E. K. (1) oraz G. G..

W maju 2012 roku E. K. (1) wyprowadziła się z mieszkania przy ul. (...) (niesporne) Przyczyną wyprowadzki był fakt, że wnioskodawca związał się z inną kobietą.

Przed wyprowadzką z lokalu uczestniczka wypowiedziała najem w swoim lokalu przy ul. (...). Małżonkowie rozmawiali o rozstaniu oraz wzajemnym rozliczeniu. Rozmowy te były w opcji, że wnioskodawca zostaje w mieszkaniu, spłaca dalej kredyt i przejmuje kredyt. To było przyczyną podpisania umowy o rozdzieleniu majątkowej. Do przeniesienia kredytu takiej umowy wymagał bank.

Po wyprowadzce małżonki małżonkowie nie rozmawiali już na temat jej wyprowadzki oraz dalszego zamieszkiwania w lokalu przez wnioskodawcę. Po wyprowadzce uczestniczka nie twierdziła, że chce w mieszkaniu zamieszkać, czy w nim przebywać.

W lipcu 2012 roku brat uczestniczki zakupił samochód na firmę, który użytkuje uczestniczka. Uczestniczka nie przekazała żadnych pieniędzy na rzecz brata w związku z nabyciem tego pojazdu.

W dniu 30 listopada 2012 roku E. K. (1) oraz G. G. zawarli w formie aktu notarialnego umowę majątkową małżeńską wprowadzając ustrój rozdzielenia majątkowej, polegające na tym, każdy z małżonków zachowuje zarówno majątek nabyty przed zawarciem umowy jaki majątek nabyty później; zarządza i rozporządza całym swoim majątkiem samodzielnie.

Na dzień 30 listopada 2012 roku wnioskodawca w (...) Bank S.A. w W. posiadał na rachunku (...) kwotę 5346,48 zł., na rachunku (...) kwotę 5433,20 zł. Wnioskodawca w (...) Bank S.A. w W. posiadał także lokaty w kwotach 13.000 zł i 5.000 zł.

Na dzień 30 listopada 2012 roku wnioskodawca w (...) S.A. w W. posiadał:

- a. na rachunku (...) kwotę 555,14 zł,
- b. na rachunku o nr (...) kwotę 845,18 zł,
- c. na rachunku o nr (...) kwotę 858,98 zł,
- d. na rachunku o nr (...) kwotę 6,98 CHF,
- e. na rachunku o nr (...) kwotę 34.788,30 zł,
- f. na rachunku o nr (...) kwotę 277,59 zł,
- g. na rachunku o nr (...) kwotę 11.518,80 zł,
- h. na rachunku o nr (...) kwotę 10.100 zł,
- i. na rachunku o nr (...) kwotę 15.300 zł,
- j. na rachunku o nr (...) kwotę 10.100 zł,

Na dzień 30 listopada 2012 roku uczestniczka w (...) S.A. w W. (w tym dawnym M.) posiadała:

- a. na rachunku o nr (...) kwotę 1677,48 zł,
- b. na rachunku o nr (...) kwotę 9814,74 zł,

- c. na rachunku o nr (...) kwotę 1015,09 zł,
- d. na rachunku o nr (...) kwotę 144,17 zł,
- e. na rachunku o nr (...) kwotę 1244,86 zł,
- f. na rachunku o nr (...) kwotę 1130,52 zł,
- g. na rachunku o nr (...) kwotę 451,77 zł,
- h. na rachunku o nr (...) kwotę 288,79 zł,
- i. na rachunku o nr (...) łącznie kwotę 13.700 zł,
- j. na rachunku o nr (...) na kwotę 5.500 zł.

Uczestniczka w okresie od lipca 2012 roku do listopada 2012 roku dokonała wypłat w rachunków i lokat na kwotę około 30.000 zł. Były to pieniądze, które uczestniczka oddała swojej siostrze, jak zwrot pieniędzy, które siostra uczestniczki przekazała uczestniczkę celem inwestycji dokonywanych przez wnioskodawcę.

Wnioskodawca w okresie od 30 listopada 2011 roku do dnia 30 listopada 2012 roku nie posiadał w banku (...) żadnych rachunków bankowych.

Po podpisaniu umowy majątkowej małżeńskiej o rozdzielnosci majątkowej uczestniczka nie partycypowała w spłacie kredytu hipotecznego oraz stałych opłatach związanych z lokalem przy ul. (...).

Wyrokiem z dn. 14 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał przez rozwód z winy męża związek małżeński G. G. i E. K. (1) zawarty w dniu 15 lipca 2006r.

W okresie od grudnia 2012 r. do listopada 2014 r. wnioskodawca uiścił kwotę 7637,72 CHF (26.265,83 zł) z tytułu kredytu zaciągniętego na zakup lokalu. W okresie od grudnia 2012 r. do listopada 2014 r. wnioskodawca uiścił kwotę 1345,69 zł z tytułu ubezpieczenia kredytu. W okresie od grudnia 2012 r. do listopada 2014 r. wnioskodawca uiścił kwotę 6374,96 zł z tytułu opłat stałych związanych z lokalem mieszkalnym.

W okresie do grudnia 2014 r. do lutego 2015 r. wnioskodawca uiścił kwotę 946,35 CHF (3693,93 zł) z tytułu kredytu zaciągniętego na zakup lokalu. W okresie od do grudnia 2014 r. do lutego 2015 r. wnioskodawca uiścił kwotę 184,09 zł z tytułu ubezpieczenia kredytu. W okresie od grudnia 2014 r. do lutego 2015 r. wnioskodawca uiścił kwotę 884,52 zł z tytułu opłat stałych związanych z lokalem mieszkalnym.

W okresie do marca 2015 r. do kwietnia 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 3.851,38 CHF (15226,66 zł) z tytułu kredytu zaciągniętego na zakup lokalu. W okresie od marca 2015 r. do kwietnia 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 836,39 zł z tytułu ubezpieczenia kredytu. W okresie od marca 2015 r. do kwietnia 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę (...),76 z tytułu opłat stałych związanych z lokalem mieszkalnym.

W okresie do maja 2016 r. do sierpnia 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 1.108.41 CHF (4.477,11 zł) z tytułu kredytu zaciągniętego na zakup lokalu. W okresie maja 2016 r. do sierpnia 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 234,33 zł z tytułu ubezpieczenia kredytu. W okresie od maja 2016 r. do sierpnia 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 1179,36 zł z tytułu opłat stałych związanych z lokalem mieszkalnym.

W okresie do września 2016 r. do października 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 553,86 CHF (2213,61 zł) z tytułu kredytu zaciągniętego na zakup lokalu. W okresie do września 2016 r. do października 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 114,67 zł z tytułu ubezpieczenia kredytu. W okresie do września 2016 r. do października 2016 r. wnioskodawca uiścił kwotę 589,68 zł z tytułu opłat stałych związanych z lokalem mieszkalnym. W listopadzie 2016

roku wnioskodawca uiścił kwotę 277,03 CHF (1152,72 zł) z tytułu kredytu zaciągniętego na zakup lokalu, kwotę 59,11 zł z tytułu ubezpieczenia kredytu hipotecznego oraz 294,84 czynszu (opłat stałych).

Wnioskodawca sam mieszka w lokalu przy ul. (...), nie ma tytułu prawnego do innego lokalu. Uczestniczka zamieszkuje z synem stron w lokalu stanowiącym jej majątek osobisty przy ul. (...). Wnioskodawca pracuje, jako kierownik projektów netto miesięcznie zarabia 7500 zł, posiada oszczędności na kwotę 100.000 zł.

Uczestniczka aktualnie zamieszkuje w swoim lokalu przy ul. (...), mieszkanie ma 40 metrów kwadratowych powierzchni, posiada dwa pokoje, jeden z kuchnią, drugi dla dziecka. Jest to przerobiona kawalerka. Uczestniczka pracuje jako kierownik operacyjny za wynagrodzeniem w wysokości 4200 zł netto.

Łącznie wnioskodawca z tytułu kredytu we (...) za okres od grudnia 2012 do listopada 2016 roku uiścił 14.374,75 CHF (53.029,86 zł), z tytułu opłat stałych związanych z lokalem 13.156,28 zł, a z tytułu ubezpieczenia – 2783,28 zł.

W skład majątku wspólnego stron wchodzi następujące ruchomości (według stanu na dzień ustania wspólności a cen aktualnych):

- a. okap A. o wartości 182 zł,
- b. lodówka B. o wartości 1680 zł,
- c. zmywarka B. o wartości 529 zł,
- d. piekarnik E. o wartości 864 zł,
- e. płyta indukcyjna E. o wartości 624 zł,
- f. stół oraz 4 krzesła D. o wartości 1830 zł,
- g. ekspres do kawy E. o wartości 556 zł,
- h. łóżko B. I. o wartości 986 zł,
- i. szafa B. I. o wartości 520 zł,
- j. komoda z szufladami B. I. o wartości 260 zł,
- k. półka wisząca B. I. o wartości 156 zł,
- l. półka stojąca na książki B. I. o wartości 390 zł,
- m. kanapa skórzana o wartości 1770 zł,
- n. dwie witryny o wartości 516 zł,
- o. szafka pod telewizor o wartości 612 zł,
- p. zestaw kina domowego o wartości 3042 zł,
- q. dywan B. & C. o wartości 977 zł,
- r. dwie lampy o wartości 240 zł,
- s. łóżko o wartości 1021 zł,
- t. biurko o wartości 92 zł,

u. półka wisząca o wartości 298 zł,

v. lampa wisząca o wartości 114 zł,

w. pralka E. o wartości 705 zł,

łącznie 17964 zł

x. półka wisząca w salonie o wartości 107 zł,

y. meble w przedpokoju o wartości 208 zł,

z. szafka wisząca w łazience o wartości 495 zł.

Łącznie wszystkie ruchomości o wartości 18774 zł.

Aktualna wartość rynkowa garażu numer (...) położonego w S. przy ulicy (...) według stanu z dnia 30 listopada 2012 roku wynosi 28.203 zł. Wysokość potencjalnego czynszu możliwego do uzyskania z wynajmu tego garażu za okres od 1 maja 2012 roku do 31 marca 2015 roku wynosi 3500 zł. Średni miesięczny czynsz możliwy do uzyskania za ten garaż to 100 zł miesięcznie.

Aktualna wartość rynkowa lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w S. przy ulicy (...) według stanu z dnia 30 listopada 2012 roku wynosi 258.776 zł. Wysokość potencjalnego czynszu możliwego do uzyskania z wynajmu tego lokalu za okres od 1 maja 2012 roku do 31 marca 2015 roku wynosi 35.000 zł. Średni miesięczny czynsz możliwy do uzyskania za ten lokal to 1000 zł miesięcznie.

Pozostała kwota do spłaty kredytu hipotecznego obciążającego lokal mieszkalny wynosi 53.048,73 CHF.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że wniosek jest uzasadniony. Podstawę prawną złożonego wniosku stanowi art. 210 k.c., stosowany z mocy art. 46 k. r. o. do majątku wspólnego małżonków po ustaniu wspólności ustawowej.

Wobec braku sporu oraz ostatecznie braku żądania ustalenia nierównych udziałów Sąd przyjął, na mocy art. 43 § 1 k. r. o., że uczestnicy mają równe udziały w majątku wspólnym, a zatem podział majątku winien nastąpić po połowie.

Ponieważ uczestniczka na pewnym etapie postępowania zgłosiła wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, który został ostatecznie cofnięty, to wyłącznie na marginesie tych rozważań Sąd Rejonowy zaznaczył, że przeprowadzone postępowanie dowodowe, czyli przede wszystkim przesłuchanie stron, nie dawało podstaw do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym małżonków. Oboje małżonkowie pracowali i w ten sposób doprowadzili do powstania majątku wspólnego, również posiłkując się wspólnie zaciągniętym kredytem. Uczestniczka więcej uwagi poświęcała synowi, co wynika z ustaleń Sądu Okręgowego w sprawie o rozwód, jednakże powyższe nie stanowi o podstawie do ustalenia nierównych udziałów, a tylko wskazuje, że osobista praca uczestniczki poświęcona w wychowanie syna stron podlega uwzględnieniu. Nie zostało zgłoszone także, aby któryś z małżonków marnotrawił majątek wspólny, czy w inny sposób wyzbywał się takiego majątku. Okoliczności te były pomiędzy byłymi małżonkami w zasadzie niesporne. Nie zostało zatem ujawnione, aby małżonkowie w różnym stopniu przyczyniali się do powstania majątku wspólnego, ani żadne ważne powody, które uzasadniałyby ustalenie nierównych udziałów.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy wskazał, że obowiązany był ustalić skład majątku wspólnego stron i jego wartość (art. 684 k.p.c. w zw. z art. 46 k. r. o.). W tym zakresie Sąd Rejonowy uwzględnił przedmioty zgłoszone do podziału oraz uwzględnił dowody przeprowadzone na powyższe okoliczności. Podział majątku wspólnego obejmował tylko takie przedmioty majątkowe, które były składnikami majątku wspólnego w chwili ustania wspólności ustawowej i które istnieją w chwili dokonywania podziału. (postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 27 czerwca 2003 r., IV CKN 291/01, opubl. L.).

Uczestnicy byli zgodni co do tego, iż do ich majątku wspólnego należą nabyte w trakcie trwania małżeństwa: lokal mieszkalny, garaż oraz szereg ruchomości, których skład wskazali, a wartość ustalił biegły sądowy. Dodatkowo ustalono, jakie środki pieniężne zgromadzili uczestnicy na rachunkach bankowych (lokatach) na dzień ustania wspólności.

Jak wynika z art. 31 § 1 krio, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Do majątku wspólnego, o czym stanowi art. 31 § 2 krio należą w szczególności: 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody za inne usługi świadczone osobiście przez jednego z małżonków, 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków. (§ 2).

Na mocy art. 45 § 1 krio każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku osobistego na majątek wspólny. Zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego. Procesowym wyrazem rozliczenia nakładów i wydatków określonych w tym przepisie jest art. 567 § 1 k.p.c. Przy czym podkreślić należy, że przepis art. 45 § 1 krio dotyczy jedynie rozliczeń z tytułu wydatków i nakładów poczynionych w czasie trwania wspólności ustawowej. Przepis ten nie reguluje rozliczeń między małżonkami z tytułu wydatków i nakładów poczynionych z majątku każdego z małżonków na majątek wspólny w czasie od ustania wspólności ustawowej do podziału majątku wspólnego. Podstawę materialnoprawną takich roszczeń stanowią odpowiednio stosowane przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, zwłaszcza art. 207 k.c., a procesową art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 686 k.p.c. Podkreślenia wymaga, że Sąd orzeka o rozliczeniu tych wydatków i nakładów w przypadku zgłoszenia takiego żądania i po jego wykazaniu przez uczestników postępowania o podział majątku. Powyższe potwierdza orzecznictwo sądowe, które Sąd rozpoznający sprawę podziela. W odniesieniu do żądania rozliczenia nakładów dokonanych z majątku odrębnego (osobistego) na majątek wspólny małżonków konieczne jest nie tylko zgłoszenie takiego wniosku przed sądem pierwszej instancji, ale także dokładne określenie jego zakresu, zgodnie z wymaganiami określonym w art. 187 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 24 stycznia 2013 r., V CSK 132/12, opubl. L.).

Powołane przepisy art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. stanowią także podstawę do rozliczenia spłaconych długów. Jeżeli jeden z małżonków po ustaniu wspólności majątkowej, a przed podziałem majątku wspólnego, spłacił z własnych środków dług, który powstał w trakcie trwania wspólności ustawowej i był długiem wspólnym małżonków, albo jednego z nich, ale w związku z majątkiem wspólnym, to taki dług powinien zostać rozliczony w ramach podziału majątku wspólnego. Podstawę rozliczenia takiego długu nie stanowi jednak art. 45 § 1 k.r.o., gdyż przepis ten dotyczy jedynie wydatków i nakładów, o czym była już mowa, dokonanych z majątku osobistego (poprzednio odrębnego) na majątek wspólny albo odwrotnie w trakcie trwania wspólności ustawowej.

Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca zgłosił do rozliczenia w sprawie spłatę kredytu hipotecznego obciążającego oboje małżonków na sfinansowanie lokalu oraz kwotę ubezpieczenia tego kredytu i opłat stałych (nieeksploatacyjnych) związanych z lokalem. W tym zakresie wnioskodawca sprecyzował swoje stanowisko przez pełnomocnika w licznych pismach procesowych. Sama wysokość kwot z tytułu tych opłat nie była kwestionowana przez uczestniczkę, gdyż została udokumentowana. Podniesienia wymaga, że uwzględnieniu wymaga także kwota ubezpieczenia kredytu, gdyż ubezpieczenie to było warunkiem dla udzielenia kredytu i stanowi koszt bezpośrednio z nim związany. Pełnomocnik uczestniczki zresztą przyznał na rozprawie w dniu 22 listopada 2016 roku, że kredyt musi być ubezpieczony (00:37:07-00:37:37, k. 1191).

Wnioskodawcę i uczestniczkę w okresie do dnia 15 lipca 2006 roku do dnia 30 listopada 2012 roku łączył ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej stąd też spłaty kredytu dokonane w tym okresie przez uczestniczkę w majątku wspólnego (jej wynagrodzenia) nie mogą być rozliczane jako nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny.

Nieuzasadnione jest również w okolicznościach sprawy, aby wnioskodawca partycypował w kosztach utrzymania mieszkania stanowiącego majątek odrębny uczestniczki.

Podobny wniosek należy odnieść do żądania uczestniczki zaliczenia kwoty 7039,60 zł, jako jej nakładu z majątku odrębnego na majątek wspólny stanowiącej 1/2 kwoty poniesionej z tytułu utrzymania lokalu stanowiącej majątek odrębny uczestniczki za okres od września 2006 roku do czerwca 2009 roku, w którym strony wspólnie zamieszkiwały. Strony łączył wtedy ustrój wspólności majątkowej i strony prowadziły wspólne gospodarstwo domowe i na podstawie ich decyzji wspólnie zamieszkiwali w mieszkaniu uczestniczki. W tych okolicznościach nie można nawet mówić o kategorii majątku wspólnego i nakładzie na ten majątek z majątku osobistego uczestniczki.

Uwzględnieniu też nie podlegał „nakład” w postaci osobistego wkładu uczestniczki w szeroko rozumiane wychowanie i opiekę nad synem. Nie stanowi on nakładu majątkowego podlegającego rozliczeniu w podziale majątku, a podstawy do takiego rozliczenia nie stanowi, przywołany przez pełnomocnika uczestniczki art. 43 § 3 k.r.o. Przepis ten nakazuje uwzględnić przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, tego typu czynności, jak szeroko rozumiana opieka nad dzieckiem i wykonywanie prac domowych. Przepis ten jednak nie kreuje roszczenia majątkowego w tym zakresie podlegającego rozliczeniu po ustaniu wspólności majątkowej. Kwestia ta w ocenie Sądu nie wymaga bliższego wyjaśnienia.

Odnosząc się do kwestii wartości lokalu obciążonego hipoteką podnieść należy, że jest ono w istocie jednolicie rozstrzygane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, co w końcowym stanowisku uczestniczki nie było kwestionowane. W postanowieniu z dnia 5.10.2000 roku (II Ckn 611/99 opubl. L.) Sąd Najwyższy przyjął, że przydzielając jednemu z uczestników - w sprawie o podział majątku wspólnego - nieruchomości obciążoną hipoteką, sąd ustala wartość tego składnika majątkowego przy uwzględnieniu obciążenia hipotecznego. Identyczne trafne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 września 2004 roku (II CK 538/03 opubl. L.). Sąd wskazał, że przy szacowaniu składników majątku wspólnego należy uwzględnić obciążenie zmniejszające rzeczywistą wartość tych składników majątkowych, w szczególności obciążenie o charakterze praworzeczowym, za które ponosi odpowiedzialność każdorazowy właściciel nieruchomości, zwłaszcza obciążenie hipoteką i prawami dożywocia. Wartość takich obciążeń odlicza się zarówno przy ustalaniu składników majątku wspólnego, jak i przy zaliczeniu wartości przyznanej jednemu z małżonków nieruchomości na poczet przysługującego mu udziału w majątku wspólnym. W uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2 kwietnia 2009 r. (IV CSK 566/08 opubl. L.) wskazano, że konsekwencją ustalenia, że przyjęta za podstawę rozliczeń wartość składników majątku wspólnego uwzględniających ich obciążenia rzeczowe jest stwierdzenie, że przy podziale majątku wspólnego doszło już do rozliczenia między małżonkami obowiązków związanych ze spłatą zadłużenia związanego z poszczególnymi składnikami majątku z uwagi na ścisłe, praworzeczowe spojenie tego zadłużenia z konkretnymi składnikami majątkowymi, wyrażające się w możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela z tych przedmiotów.

Wartość lokalu 258.776 zł przy uwzględnieniu pozostałej kwoty kredytu pozostałego do spłaty obciążonego hipoteką na lokalu (53.048,73 CHF x 4,1345 zł = 219.329,97 zł) wynosi 39.446,03 zł (258.776 – 219.329,97).

Kolejną kwestią podlegającą rozstrzygnięciu w toku niniejszego postępowania to sposób podziału majątku wspólnego. Znajdują tu odpowiednie zastosowanie - na podstawie art. 46 k.r.o. i art. 1035 k.c. – przepisy normujące współwłasność w częściach ułamkowych. Zgodnie z art. 211 k.c., każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Zgodnie z art. 212 § 2 k.c. rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

W rozpoznawanej sprawie obie strony wnosili o przyznanie nieruchomości oraz ruchomości na swoją rzecz. Przy czym zauważenia wymaga, że stanowisko takie wnioskodawca zajmował od początku, już we wniosku bowiem zgłosił takie żądanie. Uczestniczka zaś początkowo wyrażała ewentualnie zgodę na przejęcie tych składników przez wnioskodawcę (pismo – k. 157-157odw, oświadczenie k. 184). Sąd Rejonowy uznał, że nieruchomości (lokal mieszkalny i garaż)

oraz ruchomości znajdujące się w lokalu należy przyznać wnioskodawcy. O powyższym zdecydowały następujące okoliczności.

Po pierwsze wnioskodawca mieszka w tym lokalu, korzysta z rzeczy, które się w nim znajdują, a nie ma tytułu prawnego do innego lokalu. Uczestniczka zaś zamieszkuje w swoim lokalu wraz z synem. Ma zatem zabezpieczone potrzeby mieszkaniowe. Sąd nie pominął, że mieszkanie uczestniczki jest mniejsze niż mieszkanie dorobkowe, ale podniesienia wymaga, że uczestniczka zamieszkuje w nim od wielu lat (od 2012 roku), mieszkanie jest przystosowane do zamieszkania dwóch osób. Z wnioskiem o podział majątku wystąpił wnioskodawca, a nie uczestniczka z powodu braku właściwego zabezpieczenia jej i syna potrzeb mieszkaniowych. Po drugie, od ustania wspólności majątkowej małżeńskiej uczestniczka nie reguluje opłat stałych związanych z mieszkaniem, a przede wszystkim nie spłaca kredytu na mieszkanie. Przez okres około 4 lat koszty te są znaczne. Świadczy to o braku zaangażowania uczestniczki w ten składnik majątku, który obciążony jest hipoteką. Przyznanie jej lokalu wiązałoby się także ze znacznie wyższą spłatą z jej strony, gdyż spłata wnioskodawcy jest obniżona właśnie o połowę kwoty z tego tytułu. Po trzecie, co jest również konsekwencją poprzedniego, spłata ze strony wnioskodawcy jest niższa. Sąd nie może pomijać realności i szybkości spłaty. To wnioskodawca daje lepszą rękojmię spłaty, gdyż jego wynagrodzenie jest znacznie wyższe od wynagrodzenia uczestniczki. Wnioskodawca ma również oszczędności w kwocie około 100.000 zł, co przy jego dochodach jest wiarygodne. Uczestniczka oświadczyła, że posiada nawet większe oszczędności niż wnioskodawca, jednakże przy dochodach rzędu 4.200 netto odłożenie kwoty 120.000 zł nawet po odjęciu kwoty zgromadzonej przed ślubem, jawi się jako mniej wiarygodne. Ponieważ wnioskodawca dysponuje niezbędnymi środkami termin spłaty został oznaczony na 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia. Sąd nie nakazał wydania ruchomości i nieruchomości wnioskodawcy przez uczestniczkę, gdyż rzeczy te znajdują się w jego posiadaniu.

Uwzględniając powyższe ustalenia oraz rozważania Sąd Rejonowy podniósł, że wartość lokalu, po uwzględnieniu kwoty pozostałego do spłaty kredytu wynosi 39.446,03 zł. Po dodaniu wartości garażu 28.203 zł oraz wszystkich ruchomości o wartości 18774 zł uzyskuje się kwotę 86.423,03 zł (39.446,03 zł + 28.203 zł + 18774 zł). Majątek ten otrzymał wnioskodawca. Połowa z tej kwoty to 42.211,51 zł.

Wszystkie środki wnioskodawcy na rachunkach i lokatach –wynoszą 113.147,46 zł. Po odjęciu kwot zgromadzonych przed ślubem, które wnioskodawca zgromadził - 22.183,39 zł uzyskuje się kwotę 90.964,07 zł. Połowa z tego to 45.482,03 zł. Wszystkie zaś środki uczestniczki na rachunkach i lokatach to wartość 34.967,42 zł. Po odjęciu kwot zgromadzonych przed ślubem w wysokości 29.716,25 zł uzyskuje się kwotę 5251,17 zł, z czego połowa to 2625,58 zł.

Łącznie wnioskodawca z tytułu kredytu we frankach za okres od grudnia 2012 do listopada 2016 roku uiścił 14.374,75 CHF (53.029,86 zł). Łącznie czynsz i opłaty stałe za lokal mieszkalny wyniosły 13.156,28 zł. Ubezpieczenie kredytu za ten okres, również opłacone przez wnioskodawcę to 2783,28 zł (wskazana przez pełnomocnika wnioskodawcy na k.1174 kwota 2773,28 zł jest błędna po dokonaniu odpowiednich wyliczeń). Łącznie kwoty poniesienie z tego tytułu przez wnioskodawcę to 68.969,42 zł (z czego połowa to 34.484,71 zł).

Kwota 42.211,51 zł z tytułu wartości połowy przyznanych nieruchomości i ruchomości po dodaniu kwoty 45.482,03 zł z tytułu połowy środków pieniężnych z rachunków i lokat wnioskodawcy daje kwotę 87.693,54 zł. Należy jednak od powyższej kwoty odjąć połowę kwoty środków pieniężnych zgromadzonych przez uczestniczkę na rachunkach i lokatach, czyli kwotę 2.625,58 zł oraz połowę kwoty poniesionej przez wnioskodawcę na spłatę kredytu, opłat stałych i ubezpieczenia kredytu, czyli kwotę 34.484,71 zł, co daje kwotę 50.583,25 zł spłaty zasądzoną od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki.

Uczestniczka reprezentowana przez fachowego pełnomocnika wniosła o „zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz kwoty wynikającej z tytułu odszkodowania za korzystanie przez wnioskodawcę z nieruchomości ponad posiadany udział” (po raz pierwszy w piśmie z dnia 23 marca 2015 roku - k.190). Podniesienia wymaga, że przepisy Kodeksu cywilnego, w tym w szczególności art. 206 k.c., nie zna kategorii posiadania udziału. Współwłaściciel nie może posiadać udziału, z istoty rzeczy jest to niemożliwe. Powyższe żądanie należało prawidłowo zakwalifikować jako rozliczenie wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z lokalu mieszkalnego i niemieszkalnego za zgłoszony okres

od maja 2012 roku do końca listopada 2016 roku łącznie (pismo z dnia 17 listopada 2016 roku – k. 1154). Wobec możliwości różnej oceny tego typu żądania Sąd zlecił biegłemu wyliczenie takiego wynagrodzenia. Biegły powyższe wynagrodzenie, jeżeli chodzi o lokal mieszkalny wyliczył za okres od 1 maja 2012 roku do 31 marca 2015 roku na 35.000 zł, wskazując na kwotę 1000 zł miesięcznie z tego tytułu. Za okres 55 miesięcy jest to kwota 55.000 z czego 1/2 to 27.500zł. Wysokość potencjalnego czynszu możliwego do uzyskania z wynajmu garażu za okres od 1 maja 2012 roku do 31 marca 2015 roku wynosi 3500 zł. Średni miesięczny czynsz możliwy do uzyskania za ten garaż to 100 zł, czyli za okres 55 miesięcy jest to kwota 5500 zł z czego 1/2 to kwota 2750 zł. Uczestniczka domagała się z tego tytułu kwoty 30.250 zł (27.500 zł + 2750 zł).

Sąd jednak powyższego wynagrodzenia nie uwzględnił do rozliczenia w podziale majątku. Jak wynika z uchwały Sądu Najwyższego, którą Sąd rozpoznający sprawę podziela, z dnia 13 marca 2008 r. w sprawie III CZP 3/08, współwłaściciel może domagać się od pozostałych współwłaścicieli, korzystających z rzeczy wspólnej z naruszeniem art. 206 k.c. w sposób wykluczający jego współposiadanie, wynagrodzenia za korzystanie z tej rzeczy z zachowaniem przesłanek określonych w art. 224 § 2 lub art. 225 k.c. (opubl. OSNC 2009 nr 4, poz. 53, str. 31, MoP 2008 nr 8, str. 395, Biul. SN 2008 nr 3, L.) Żądanie, które zgłosiła uczestniczka może zatem podlegać rozliczeniu, jednakże Sąd uznał, że przesłanki takiego dochodzenia nie zostały spełnione. W tym zakresie uwzględnić należy przede wszystkim, że uczestniczka sama opuścił lokal mieszkalny jeszcze przed rozwodem, a następnie nie domagała się zamieszkania na nieruchomości wspólnej, czy w jakikolwiek inny sposób dopuszczenia do współposiadania. Uczestniczka w sposób formalny (w drodze żądania wydania, dopuszczenia do posiadania, zaniechania naruszeń, czy podziału quo ad usum), czy nieformalny (wzywając wnioskodawcę do dopuszczenia do posiadania, czy w formie rozmów z nimi) tego nie czyniła. Sąd oczywiście nie pomija, że fakt wspólnego zamieszkiwania stron nie był dalej możliwy, gdyż wnioskodawca związał się z inną kobietą i wyprowadzka była z tym powiązana, jednakże w tym zakresie doszło pomiędzy stronami do konsensusu. Wnioskodawca pozostał w mieszkaniu sam, a uczestniczka wyprowadziła się do swojego mieszkania z synem. W tym zakresie strony były zgodne, co potwierdza fakt, że wnioskodawca starał się przejąć kredyt tylko na siebie, samodzielnie go dalej spłacał oraz to, że strony już po wyprowadzce nie czyniły żadnych nawet rozmów, nie mówiąc już o posunięciach, aby to zmienić. W takiej sytuacji nie można mówić o wyzuciu z posiadania przedmiotu wspólnego uczestniczki, co skutkowałoby podstawą do zapłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z obu nieruchomości.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. stosując zasadę, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

W toku postępowania powstały koszty wydatkowe przez Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Skierniewicach w łącznej kwocie 2062,40 zł. Na kwotę tę złożyła się kwota 492 zł z tytułu wynagrodzenia biegłego z zakresu ruchomości, na której pokrycie nie starczyły zaliczki stron oraz kwota 1570,40 zł również z tytułu wynagrodzenia biegłego do spraw szacowania nieruchomości, którego również nie pokryły zaliczki stron. Sąd postanowił, że uczestnicy postępowania poniosą koszty wydatkowane tymczasowo przez Skarb Państwa po połowie, $492 + 1570,40 = 2062,40 \text{ zł} / 2 = 1.031,20 \text{ zł}$.

Apelację od opisanego rozstrzygnięcia wywiodła uczestniczka postępowania, zaskarżając postanowienie w części tj. pkt. I 4 litera od a do n, pkt. III litera A i B, pkt. IV i zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania w postaci:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny materiału dowodowego i w konsekwencji wyciągnięciu nietrafionych wniosków będących podstawą orzeczenia, co skutkowało dokonaniem błędnych ustaleń faktycznych, polegających na przyjęciu, że:

- wnioskodawca na dzień 30 listopada 2012 r. (data rozdzielności majątkowej małżeńskiej) miał na rachunkach bankowych i lokatach środki pieniężne w wysokości 113.123,19 zł podczas gdy ze szczegółowej analizy rachunków bankowych wnioskodawcy w sposób nie budzący wątpliwości wynika, iż zgromadzone przez niego środki finansowe na rachunkach bankowych i lokatach w mBanku to kwota 110.726,60 zł i kwota 334,50 CHF (równowartość kwoty 1.338

zł), a w T. Bank to kwota 63.372,23 zł, łącznie środki zgromadzone przez wnioskodawcę to kwota 175.436,83 zł, a w konsekwencji błędnym rozstrzygnięciu w pkt. III zaskarżonego postanowienia polegającym na przyznaniu wyłącznie wnioskodawcy zgromadzonych przez niego w trakcie trwania małżeństwa środków finansowych podczas gdy w pkt. II zaskarżonego postanowienia Sąd ustalił równe udziały stron postępowania,

- uczestniczka dobrowolnie wyprowadziła się z mieszkania przy ul. (...) w S., podczas gdy z okoliczności sprawy, a w szczególności z zeznań uczestniczki oraz z ustaleń Sądu I instancji w sprawie o rozwód, w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że uczestniczka musiała wyprowadzić się z mieszkania z uwagi na dobro małoletniego dziecka stron, albowiem wnioskodawca w przedmiotowym mieszkaniu zamieszkał wraz z konkubiną i w takich warunkach proponował uczestniczkę dalsze wspólne zamieszkiwanie, co w konsekwencji skutkowało błędnym rozstrzygnięciem Sądu I instancji w pkt. III litera A zaskarżonego postanowienia, poprzez nieprawidłowe przyznanie lokalu mieszkalnego i niemieszkalnego (garażu) wnioskodawcy z pominięciem zarówno winy wnioskodawcy w rozkładzie pożycia małżeńskiego jak i z pominięciem faktu, iż to uczestniczkę powierzono stałą pieczę nad małoletnim synem stron, a wnioskodawcy ograniczono władzę rodzicielską,

- uczestniczka winna w trakcie trwania postępowania o podział majątku wspólnego wystąpić do Sądu przeciwko wnioskodawcy z powództwem o dopuszczenie do współposiadania, podczas gdy powództwo takie jest niedopuszczalne, a uczestniczka pozostawała współwłaścicielem nieruchomości, z których nie mogła korzystać, bowiem wnioskodawca uniemożliwiał jej możliwość korzystania tak z mieszkania jak i z garażu. Montując m.in. w mieszkaniu kamery monitoringu, które miały odstraszyć uczestniczkę od ewentualnego korzystania z nieruchomości wspólnej,

- wnioskodawca daje lepszą rękojmię spłaty na rzecz uczestniczki, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, iż to uczestniczka dysponuje większymi oszczędnościami, pracuje zawodowo, jest właścicielką innego mieszkania, nabytego przed zawarciem związku małżeńskiego, które może sprzedać w dowolnym momencie, a zatem – wbrew ustaleniom Sądu I instancji – to uczestniczka daje większą rękojmię, ewentualnej spłaty na rzecz wnioskodawcy oraz spłaty kredytu hipotecznego,

- art. 227 k.p.c. polegające na oddaleniu przez Sąd I instancji:

- wniosków uczestniczki o powołanie biegłego z zakresu ekonomii i rachunkowości w celu oszacowania jej osobistego nakładu pracy przy wychowaniu, leczeniu, opiece i edukacji wspólnego syna stron, i błędnym uznaniem, iż wyliczenie takiej kwoty nie wymaga wiedzy specjalistycznej, nie rozstrzygając w tym zakresie żądań uczestniczki, podnosząc przy tym jednocześnie, iż to uczestniczka poświęciła więcej uwagi synowi co wynika z ustaleń w sprawie o rozwód,

- wniosków uczestniczki o powołanie biegłego z zakresu bankowości w celu ustalenia wysokości środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach, lokatach i funduszach inwestycyjnych wnioskodawcy i błędnym uznaniu, iż wyliczenie tych kwot nie wymaga wiedzy specjalistycznej, podczas gdy wnioskodawca nie przeczył, iż to on zarządzał zarówno swoimi jak i uczestniczki kontami bankowymi, on lokował wspólne pieniądze i zakładał fundusze inwestycyjne. A w konsekwencji błędnym uznaniu, iż zgromadzone przez wnioskodawcę środki finansowe stanowią kwotę 113.123,19 zł. podczas gdy środki zgromadzone przez wnioskodawcę to kwota 175.436,83 zł bez uwzględnienia pieniędzy zgromadzonych przez niego w funduszach inwestycyjnych,

- art. 684 k.p.c. w zw. z art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. poprzez nierozstrzygnięcie przez Sąd co do istoty sprawy i nie uwzględnienie w postępowaniu o podział majątku dorobkowego stron roszczenia uczestniczki o zapłatę

- kwoty 30.250 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, za bezumowne korzystanie wyłącznie przez wnioskodawcę z lokalu mieszkalnego i garażu w okresie od 1 maja 2012 roku do 22 listopada 2016 roku (dzień ostatniej rozprawy), a nie jak błędnie wskazał Sąd I instancji od 1 maja 2012 r. do 31 marca 2015 roku, - co stoi w sprzeczności z treścią pkt b postanowienia Sądu I instancji, z dnia 9 listopada 2015 r., w którym Sąd zobowiązał biegłego do wyliczenia wynagrodzenia, ze wskazaniem stawki miesięcznej, jakie można uzyskać na rynku za korzystanie z lokalu

mieszkalnego i korzystanie z garażu, co w konsekwencji doprowadziło do nierozstrzygnięta przez Sąd w tym zakresie i błędnym uznaniu, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 206 k.c, art. 224 lub 225 k.c – podczas gdy wnioskodawca nie przeciwstawił się temu roszczeniu uczestniczki i nie przeczył, iż wyłącznie on korzysta z mieszkania i garażu,

- art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. poprzez nierozstrzygnięcie przez Sąd co do istoty sprawy, w szczególności poprzez pominięcie zgłoszonych przez uczestniczkę wniosków o rozliczenie:

- kwoty 25.318,63 zł stanowiącej równowartość 1/2 udziału E. K. (1) w spłacie kredytu hipotecznego w okresie od 20 listopada 2008 roku do 30 grudnia 2012 roku – cała kwota spłat kredytu w tym okresie wynosiła 50.637,26 zł przy średnim (...) = 3,1281 zł, czemu wnioskodawca nie przeczył,

- kwoty 14.079,20 zł stanowiącej równowartość rzeczywiście poniesionych kosztów przez E. K. (1) na utrzymanie lokalu mieszkalnego, zlokalizowanego w S. przy ul. (...) w okresie od 4 września 2006 roku do 29 czerwca 2009 roku, w którym to lokalu – stanowiącym odrębną własność uczestniczki – zamieszkiwał wnioskodawca nie ponosząc z tego tytułu jakichkolwiek opłat, czemu wnioskodawca nie przeczył,

- odszkodowania z tytułu ponoszonych wyłącznie przez E. K. (1) kosztów utrzymania innego mieszkania przy ul. (...) w S. w okresie od 1 maja 2012 roku do listopada 2016 roku, w kwocie 22.335,65 zł z uwagi na niemożność zamieszkiwania przez uczestniczkę w mieszkaniu wspólnym, zajmowanym wyłącznie przez wnioskodawcę,

- kwoty 106.800 zł będącą równowartością osobistych nakładów pracy uczestniczki E. K. (1) na majątek wspólny przy wychowaniu, kształceniu i leczeniu wspólnego syna stron T. G. oraz we wspólnym gospodarstwie domowym w okresie od 24 listopada 2006 roku (narodzin syna) do 14 kwietnia 2014 roku (rozvodu), tj. przez 7 lat i 5 miesięcy, pomimo bezspornego ustalenia przez Sąd – w oparciu o dowody znajdujące się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w Łodzi – w sprawie o rozwód, iż to uczestniczka poświęciła synowi czas czemu wnioskodawca nie przeczył, oświadczając iż większość swojego czasu spędzał w pracy lub za granicą.

2. naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 58 § 4 k.r. i o. stosowanego w drodze analogii, polegające na przyznaniu lokalu mieszkalnego i garażu wnioskodawcy, z pominięciem materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowym postępowaniu, a w tej materii dowodów bezspornych, iż to wnioskodawca został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia małżeńskiego, z pominięciem okoliczności, iż to uczestniczce Sąd przyznał pieczę nad małoletnim synem stron z pominięciem potrzeb mieszkaniowych małżonka sprawującego bezpośrednią pieczę nad dzieckiem, jak również z pominięciem okoliczności, że wnioskodawca przedmiotową nieruchomość traktuje jako inwestycją, że wnioskodawca przedmiotową nieruchomość traktuje jako inwestycję, zamieszkuje w lokalu sporadycznie, albowiem charakter jego pracy powoduje, że więcej czasu spędza za granicą,

-art. 206 k.c. i art. 224 § 2 k.c. oraz art. 225 k.c. poprzez błędną interpretację wskazanych przepisów i bezpodstawne przyjęcie, że uczestniczka żądając zasądzenia od wnioskodawcy kwoty 30.250 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2012 roku do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r do dnia zapłaty za bezumowne korzystanie wyłącznie przez wnioskodawcę z lokalu mieszkalnego i garażu w okresie j 1 maja 2012 r do 22 listopada 2016 r.. nie spełniła przesłanek wynikających z powyższych przepisów, podczas gdy z treści art. 206 k.c. jednoznacznie wynika, że każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do współposiadania rzeczy wspólnej oraz do korzystania z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli, co oznacza, że współwłaściciele mogą współposiadać i korzystać z rzeczy wspólnej tylko w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z niej przez pozostałych współwłaścicieli, a z materiału dowodowego i ustaleń Sądu I instancji, bezspornie wynika, że wnioskodawca swoim zachowaniem w istocie pozbawił uczestniczkę możliwości faktycznej realizacji przysługującego jej prawa i w rezultacie to wnioskodawca bez woli uczestniczki faktycznie korzystał z przedmiotowej nieruchomości w sposób, wyłączny a zatem ponad przysługujący mu udział we współwłasności. Taki stan rzeczy w pełni zatem uprawnia uczestniczkę do

wystąpienia z nie kwestionowanym przez wnioskodawcę roszczeniem, którego wartość zweryfikowano w oparciu o opinię biegłego,

-art. 45 § 1 k.r.io. i art. 207 k.c. poprzez błędną interpretację i bezpodstawne przyjęcie przez Sąd I instancji do rozliczenia opłat stałych poczynionych przez wnioskodawcę w okresie od grudnia 2012 roku do listopada 2016 roku w łącznej kwocie 13.156,28 zł oraz opłat z tytułu ubezpieczenia w łącznej kwocie 2.783,28 zł podczas gdy z ustaleń Sądu wynika, że mieszkania i garażu korzystał wyłącznie wnioskodawca, natomiast ubezpieczeniem jest ubezpieczeniem na życie wnioskodawcy związane z kredytem hipotecznym i nie stanowi integralnej części kredytu, nie jest uwzględnione w harmonogramie spłat rat kredytu, a nadto art. 207 k.c. w zakresie orzeczenia rozliczenia opłat stałych, miałby zastosowanie jedynie wtedy gdy wspólne posiadanie całej rzeczy objętej współwłasnością i korzystanie z niej rzeczywiście zachodzi, w przeciwnym razie nakłady konieczne i wydatki eksploatacyjne (opłaty stałe) obciążają tego ze współwłaścicieli, który z nieruchomości faktycznie korzystał,

- art. 43 § 1 k.r.io. polegające na ustaleniu przez Sąd I instancji, w kt. II zaskarżonego postanowienia, iż udziały stron w majątku wspólnym są równe i wynoszą po 1/2 , i wydanie orzeczenia z powyższym ustaleniem – w pkt. III lit. A i B poprzez nie dokonanie podziału środków finansowych zgromadzonych przez strony w trakcie trwania małżeństwa i błędnym przyznaniu całości środków finansowych zgromadzonych przez wnioskodawcę wyłącznie wnioskodawcy oraz błędnym przyznaniu całości środków finansowych zgromadzonych przez uczestniczkę wyłącznie uczestniczce, bez ich podziału po 1/2.

3.sprzecznosc istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na błędnym orzeczeniu w pkt. IV zaskarżonego orzeczenia, że G. G. ma zapłacić na rzecz E. K. jedynie kwotę 50.583,25 zł będącą kwotą ustaloną o błędne przyjęte przez Sąd I instancji wartości do rozliczania, a w tej materii błędne wyliczenia Sądu, nawet przy hipotetycznym założeniu, że wartości kwotowe przyjęte przez Sąd pozostają trafne, to ustalona przez Sąd kwota 42.211,28 zł nie jest połową wartości nieruchomości i ruchomości oszacowanych przez biegłego i przyjętych przez Sąd, albowiem cała wartość nieruchomości (mieszkanie + garaż) i ruchomości została ustalona na kwotę 86.423,03 zł co oznacza, że połowa tej kwoty to kwota 43.211,51 zł, a nie jak błędnie przyjął Sąd w rozliczeniu kwota 42.211,28 zł.

4. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji, polegający na błędnym przyjęciu, że wnioskodawca w porozumieniu z uczestniczką wcześniej podjął czynności zmierzające do przejęcia przez niego nieruchomości i kredytu bankowego, podczas gdy wnioskodawca takie czynności podjął samodzielnie, bez uprzedniego porozumienia w tym zakresie z uczestniczką, o czym świadczą maile wnioskodawcy do banku, nie zaś do uczestniczki, co oznacza, że wnioskodawca przez cały czas starał się wymusić na uczestniczce zrealizowanie jego zamiarów tj. dążył do przejęcia nieruchomości i ruchomości samodzielnie; uczestniczka dobrowolnie wyprowadziła się z mieszkania przy ul. (...) w S. i strony w tym zakresie doszły do konsensusu, podczas gdy z okoliczności sprawy, a w szczególności z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że uczestniczka musiała wyprowadzić się z mieszkania i wspólne zamieszkiwanie stron nie było dalej możliwe, gdyż wnioskodawca związał się z inną kobietą i wyprowadzka uczestniczki ze wspólnego mieszkania była z tym faktem związana.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę postanowienia

w zaskarżonej części, tj.

1. w pkt. I 4) litera od a do n w całości rozstrzygnięcia zawartego w tym punkcie poprzez ustalenie, iż środki pieniężne zgromadzone na lokatach i rachunkach przez wnioskodawcę G. G. to łączna kwota 175.436,83 zł, zgromadzona:

a) na lokatach w mBank – na kwotę 37.500,- zł.

b) na rachunkach bieżących w mBank – na łączną kwotę 73.226,60 zł,

c) na rachunkach dewizowych w mBank – na łączną kwotę 334,50 franków szwajcarskich – co daje równowartość kwocie 1.338,- zł.,

d) na rachunkach bieżących w T. Bank – na kwotę 8.947,22 zł,

e) na lokatach w T. Bank – na kwotę 23.000,- zł,

f) na lokatach zlikwidowanych w T. Bank – na kwotę 31.425,01 zł.,

1. w pkt. III litera A i B w całości rozstrzygnięcia zawartego w tym punkcie poprzez:

a) przyznanie na wyłączną własność uczestniczki lokalu mieszkalnego i lokalu niemieszkalnego oraz ruchomości stanowiących wyposażenie mieszkania, opisanych w pkt. I 1), pkt. I.2), pkt. I.3) zaskarżonego postanowienia,

b) ustalenie iż środki pieniężne zgromadzone na lokatach i rachunkach przez wnioskodawcę na dzień 30 listopada 2012 r to łączna kwota 175.436,83 zł pomniejszona o kwotę 22.183,39 zł środków zgromadzonych przez wnioskodawcę przed zawarciem związku małżeńskiego daje łącznie kwotę 153.253,44 zł która to kwota winna podlegać podziałowi zgodnie z pkt. II zaskarżonego postanowienia,

c) ustalenie, iż środki pieniężne zgromadzone na lokatach i rachunkach przez uczestniczkę na dzień 30 listopada 2012 r. łączna kwota 34.967,42 pomniejszona o kwotę 29.716,25 zł. środków zgromadzonych przez uczestniczkę przed zawarciem związku małżeńskiego daje łącznie kwotę 5.251,17 zł, która to kwota winna podlegać podziałowi zgodnie z pkt. II zaskarżonego postanowienia,

d) ustalenie w oparciu o wyliczenia wskazane w ppkt 2. litera b) i c) niniejszego wniosku, iż środki finansowe zgromadzone przez strony w trakcie trwania małżeństwa wynoszą łącznie 158.504,61 zł,

e) zasądzenie od G. G. na rzecz E. K. (1) kwoty 74.001,14 zł będącej połową (1/2) jej udziałów w majątku wspólnym – zgodnie z pkt. II zaskarżonego postanowienia wyliczoną w następujący sposób: $153.253,44 \text{ zł} - 5.251,17 \text{ zł} = 74.001,14 \text{ zł}$.

1. w pkt. IV w całości rozstrzygnięcia zawartego w tym punkcie poprzez:

a) zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kwoty 30.250 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty za bezumowne korzystanie wyłącznie przez wnioskodawcę z lokalu mieszkalnego i garażu w okresie od 1 maja 2012 roku do 22 listopada 2016 roku zgodnie z opinią biegłego,

b) zasądzenie od G. G. na rzecz E. K. (1) kwoty 25.318,63 zł stanowiącej równowartość 1/2 udziału E. K. (2) w spłacie kredytu hipotecznego w okresie od 20 listopada 2008 roku do 30 listopada 2012 roku – cała kwota kredytu w tym okresie wyniosła 50.637,26 zł przy średnim kursie (...) = 3.1281 zł czemu wnioskodawca nie przeczył,

c) zasądzenie od G. G. na rzecz E. K. (1) kwoty 14.079,20 zł stanowiącej równowartość rzeczywistych kosztów poniesionych wyłącznie przez E. K. (1) na utrzymanie lokalu mieszkalnego, zlokalizowanego w S. przy ul. (...) w okresie od 4 września 2006 roku do 29 czerwca 2009 roku, w którym to lokalu stanowiącym odrębną własność uczestniczki – zamieszkiwał wnioskodawca nie ponosząc z tego tytułu jakichkolwiek opłat, czemu wnioskodawca nie przeczył,

d) zasądzenie od G. G. na rzecz E. K. (1) odszkodowania z tytułu ponoszonych wyłącznie przez E. K. (1) kosztów utrzymania innego mieszkania przy ul. (...) w S. w okresie od 1 maja 2012 roku do listopada 2016 roku, w kwocie 22.335,65 zł z uwagi na niemożność zamieszkania przez uczestniczkę w mieszkaniu wspólnym, zajmowanym wyłącznie przez wnioskodawcę.

ewentualnie w przypadku uznania przez Sąd za zasadne zarzutów wskazanych w pkt. I ppkt. 2, 3 i 4 uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki, kosztów postępowania apelacyjnego i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za drugą instancję.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie a także o obciążenie uczestniczki kosztami postępowania za II instancję oraz kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd I instancji i przyjął je za własne czyniąc podstawą swojego rozstrzygnięcia. Dodatkowo Sąd Okręgowy ustalił, że strony złożyły do oddziału banku (...) w S. dnia 2 stycznia 2017r. wniosek o zwolnienie z długu uczestniczki, wnioskodawca wnioskował zaś o pozostanie przy długu. Przedmiotowy wniosek został podpisany przez obie strony (wniosek o zwolnienie z długu k. 1264 – 1266).

Analizując zapatrywania wyrażone w treści obszernej apelacji, w pierwszym rzędzie należy odnieść się do tych, które dotyczą prawidłowości podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia. Trafność stosowania prawa materialnego może być bowiem badana jedynie na gruncie niekwestionowanych ustaleń faktycznych.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 233 § 1 k.p.c. należy stwierdzić, że jest on chybiony.

Skarżąca zarzucając sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego w szczególności akcentowała, dokonaną przez Sąd Rejonowy wadliwą ocenę materiału dowodowego i w konsekwencji wyciągnięcie nietrafnych wniosków będących podstawą orzeczenia. Stanowisko skarżącej nie zasługuje na aprobatę. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej analizy materiału dowodowego we wskazanym zakresie.

W doktrynie i judykaturze panuje zgoda co do tego, że z uwagi na przyznaną sądowi swobodę w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie wtedy, gdy podstawą rozstrzygnięcia uczyniono rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki bądź wskazaniem doświadczenia życiowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008r., I ACa 205/08, L., w którym stwierdzono: „Fakt, że określony dowód został oceniony niezgodnie z intencją skarżącego, nie oznacza naruszenia art. 233 § 1 KPC. Ocena dowodów należy bowiem do sądu orzekającego i nawet w sytuacji, w której z dowodu można było wywieść wnioski inne niż przyjęte przez sąd, nie dochodzi do naruszenia art. 233 § 1 KPC”; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005r., III CK 314/05, Orzecznictwo w Sprawach (...)/, w którego tezie stwierdzono, że: „Do naruszenia przepisu art. 233 § 1 KPC mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów”).

Odnosząc powyższe do stanowiska skarżącej uznać trzeba, iż jej stanowisko jest wyrazem nieprzekonującej polemiki z oceną dokonaną przez Sąd Rejonowy. Zgodnie z twierdzeniami skarżącej Sąd Rejonowy ustalił, iż przyczyną wyprowadzi uczestniczki z mieszkania przy ul. (...) był fakt, że wnioskodawca związał się z inną kobietą. Prawidłowe jest również ustalenie przez Sąd Rejonowy, że wnioskodawca na dzień 30 listopada 2012 roku miał na rachunkach bankowych i lokatach środki pieniężne w wysokości 113.123,19 zł, po odjęciu kwot zgromadzonych przed ślubem, które wnioskodawca zgromadził w wysokości 22.183,39 zł uzyskuje się kwotę 90.964,07 zł. Skarżąca polemizując z ustaleniami Sądu Rejonowego w tym zakresie nie wskazała, konkretnie na czym polegały uchybienia Sądu Rejonowego, jakich rachunków Sąd ten nie uwzględnił, czy też na czym polegały błędne wyliczenia. Wskazała zasadną według niej kwotę 175.436,83 zł. nie popierając żadnymi dowodami. Jednocześnie wskazać należy, iż Sąd Rejonowy prawidłowo pominął rachunki bankowe wnioskodawcy, które zostały zamknięte przed podpisaniem przez strony

umowy majątkowej małżeńskiej o rozdzielności majątkowej, a zatem te na których na dzień ustania wspólności nie znajdowały się żadne środki pieniężne.

Zarzut skarżącej dotyczący przyjęcia przez Sąd Rejonowy, że uczestniczka winna w trakcie trwania postępowania o podział majątku małżeńskiego wspólnego wystąpić do Sądu przeciwko wnioskodawcy z powództwem o dopuszczenie do współposiadania nie dotyczy naruszenia art. 233 k.p.c. a raczej odnosi się do dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej. Przy czym Sąd Rejonowy w swoich rozważaniach nie obciążył uczestniczki, jak twierdzi skarżąca, zaniechaniem w zakresie podejmowania działań zmierzających do dopuszczenia uczestniczki do posiadania mieszkania zajmowanego przez wnioskodawcę a jedynie obiektywnie stwierdził brak zarówno formalnych jak i poza formalnych działań uczestniczki zmierzających do powrotu do mieszkania, z którego się wyprowadziła dobrowolnie. Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, że fakt wspólnego zamieszkiwania stron nie był dalej możliwy gdyż wnioskodawca związał się z inną kobietą i wyprowadzka uczestniczki była z tym powiązana. Uczestniczka wyprowadziła się z synem do swojego mieszkania, a wnioskodawca przejął na siebie spłatę kredytu, uczestniczka nie dążyła do powrotu do opuszczonego mieszkania zajmowanego przez wnioskodawcę. Słusznie Sąd Rejonowy stwierdził, że okoliczności te świadczyły o tym, że doszło pomiędzy stronami do konsensusu. W takiej sytuacji prawidłowo ocenił Sąd Rejonowy, że nie można mówić o wyzuciu z posiadania przedmiotu wspólnego uczestniczki.

Podobnie zarzut skarżącej, iż Sąd Rejonowy błędnie przyjął, że wnioskodawca daje lepszą rękojmię spłaty na rzecz uczestniczki, nie dotyczy naruszenia art. 233 k.p.c. a jedynie dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej uzasadniającej przyznanie lokalu mieszkalnego wnioskodawcy. Sąd Rejonowy prawidłowo powołał się na okoliczność, że od ustania wspólności majątkowej małżeńskiej uczestniczka nie reguluje opłat stałych związanych z mieszkaniem, a przede wszystkim nie spłaca kredytu na mieszkanie, co świadczy o braku zaangażowania uczestniczki w ten składnik majątku, który obciążony jest hipoteką. Po drugie przyznanie lokalu uczestniczce wiązałoby się ze znacznie wyższą spłatą z jej strony. Sąd Rejonowy prawidłowo stanął na stanowisku, że znaczenie ma realność i szybkość spłaty. Jak również, że wnioskodawca daje lepszą rękojmię spłaty, gdyż jego wynagrodzenie jest znacznie wyższe od wynagrodzenia uczestniczki. Sąd Rejonowy powołał się na oszczędności wnioskodawcy w kwocie 100.000 zł. Sąd meriti wbrew twierdzeniom apelacji, odniósł się również do kwestii, że uczestniczka oświadczyła, że posiada nawet większe oszczędności niż wnioskodawca, jednakże przy dochodach rzędu 4.200 zł netto odłożenie kwoty 120.000 zł w niedługim czasie, nawet po odjęciu kwoty zgromadzonej przed ślubem jawi się jako mniej wiarygodne. Należy podnieść, że termin spłaty został oznaczony na 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia i uczestniczka może od razu dysponować całością spłaty, którą może przeznaczyć na zakup nowego mieszkania. Tym bardziej, że wnioskodawczyni posiada swoje mieszkanie, które może sprzedać, a uzyskane środki i środki ze spłaty oraz posiadane oszczędności przeznaczyć na zakup nowego mieszkania. Obecnie uczestniczka i syn stron mają zapewnione potrzeby mieszkaniowe.

Ocena materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie przez Sąd Rejonowy jawi się jako logiczna, spójna, odpowiadająca dyrektywom art. 233 § 1 k.p.c. i nie została skutecznie zakwestionowana przez skarżącą.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy i odpowiadający art. 227 k.p.c. ukształtował podstawę faktyczną zaskarżonego orzeczenia. Poczynione w sprawie ustalenia obejmują bowiem wszystkie okoliczności istotne i jednocześnie wystarczające dla rozstrzygnięcia w sprawie. Należy zauważyć, że skuteczność zarzutu naruszenia przez Sąd rozpoznający sprawę dyspozycji art. 227 k.p.c. ma rację bytu jedynie w takiej sytuacji, gdy wykazane zostanie, że Sąd przeprowadził dowód na okoliczności niemające istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na wynik sprawy, bądź też gdy Sąd odmówił przeprowadzenia dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, iż nie mają one takiego charakteru (wyroki SN: z dnia 4 listopada 2008 r., II PK 47/08, Lex nr 500202, z dnia 11 lipca 2012 r., II CSK 677/11, Lex nr 1228438, z dnia 4 października 2012 r., I CSK 124/12, Lex nr 1250552; postanowienia: SN z dnia 11 maja 2005 r., III CK 548/04, Lex nr 151666; z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753). Wskazać także należy, że przepis art. 227 k.p.c. ma zastosowanie przed podjęciem rozstrzygnięć dowodowych i przewiduje uprawnienie Sądu do selekcji zgłaszanych dowodów, jako skutku dokonanej oceny istotności okoliczności faktycznych, których wykazaniu dowody te mają służyć. Dowody, które nie odpowiadają tym kryteriom Sąd jest uprawniony pominąć (art. 217 § 2 k.p.c. w zw.

z art. 227 k.p.c.). Prawidłowo Sąd Rejonowy oddalił wniosek uczestniczki o powołanie biegłego z zakresu ekonomii i rachunkowości w celu oszacowania jej osobistego nakładu pracy przy wychowaniu, opiece i edukacji wspólnego syna małżonków. Dowód ten nie był przydatny dla rozstrzygnięcia sprawy. Rację miał Sąd Rejonowy, że osobisty wkład w szeroko rozumiane wychowanie i opiekę nad synem nie stanowi nakładu majątkowego podlegającego rozliczeniu w podziale majątku. Ponadto rachunkowe wyliczenie takiej kwoty nie wymaga wiadomości specjalnych. Sąd Rejonowy zasadnie oddalił także wniosek uczestniczki o powołanie biegłego z zakresu bankowości w celu ustalenia wysokości środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach, lokatach i funduszach inwestycyjnych wnioskodawcy. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy powyższe okoliczności wynikały z licznej i obszernej historii rachunków bankowych i lokat, o które Sąd Rejonowy się zwrócił. Wyliczenie zaś kwot podlegających do rozliczenia w podziale majątku nie wymagało wiadomości specjalnych.

Należy podnieść, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi (art. 567 § 1 k.p.c.).

Stosownie do treści art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 45 k.r. o. można żądać zwrotu wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty i z majątku osobistego na majątek wspólny. W postępowaniu o podział majątku wspólnego, poza rozliczeniem nakładów i wydatków poczynionych z majątku wspólnego na majątek odrębny (osobisty) i z majątku odrębnego (osobistego) na majątek wspólny w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej, następuje także rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każde z małżonków (lub byłych małżonków) w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Z art. 42 k.r. o. wynika, że do takich wydatków i nakładów mają odpowiednie zastosowanie przepisy kodeksu postępowania cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych. Podstawę dokonania rozliczeń stanowią art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 686 k.p.c. Sąd w postępowaniu działowym dokonuje rozliczeń z tytułu posiadania przedmiotów należących do majątku objętego wspólnością, pobranych pożytków i innych przychodów, a także poczynionych na ten majątek nakładów i spłaconych długów w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego.

Dokonując podziału majątku Sąd Rejonowy wbrew twierdzeniom apelacji uwzględnił w majątku wspólnym lokaty uczestniczki i wnioskodawcy i je rozliczył co wynika wprost z zaprezentowanych przez Sąd I instancji wyliczeń.

Należy ponieść, że Sąd Rejonowy prawidłowo nie uwzględnił kwoty 30.250 zł za bezumowne korzystanie przez wnioskodawcę z lokalu mieszkalnego i garażu w okresie od 1 maja 2012 roku do 22 listopada 2016 roku ponad swój udział. Istotna była okoliczność, że uczestniczka sama opuściła lokal mieszkalny jeszcze przed rozwodem, a następnie nie domagała się zamieszkania na nieruchomości wspólnej i nie podejmowała jakichkolwiek innych działań zmierzających do dopuszczenia do współposiadania. Oczywistym było, iż fakt wspólnego zamieszkiwania stron nie był dalej możliwy gdyż wnioskodawca związał się z inną kobietą i wyprowadzka była z tym powiązana, jednak między stronami doszło do konsensusu. Wnioskodawca pozostał w mieszkaniu, a uczestniczka wyprowadziła się do swojego mieszkania z synem. W tym zakresie strony były zgodne. Uczestniczka nie przedstawiła okoliczności wskazujących, że nie wyrażała zgody na pozostanie wnioskodawcy w mieszkaniu, czy też, że chciała pozostać z synem w mieszkaniu, tak by to wnioskodawca się wyprowadził. Słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że w takiej sytuacji nie można mówić o wyzuciu z posiadania przedmiotu wspólnego uczestniczki, co skutkowałoby podstawą do zapłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Ponadto wnioskodawca nie wynajmował mieszkania ani też garażu i nie uzyskiwał z tego tytułu dochodów. W takich okolicznościach sprawy prawidłowo Sąd Rejonowy przyjął, że nie zasadne było także żądanie przez uczestniczkę rozliczenia wskazanej przez skarżącą kwoty 22.335,65 zł stanowiącej według niej odszkodowanie z tytułu ponoszonych przez uczestniczkę kosztów utrzymania mieszkania, do którego wyprowadziła się wraz z synem. Należy zauważyć, że uczestniczka od kiedy wyprowadziła się od męża ze wspólnego mieszkania, nie ponosiła kosztów utrzymania opuszczonego mieszkania. Płaciła natomiast należności za mieszkanie, będące jej majątkiem odrębnym, do którego się przeprowadziła i z którego korzystała. Stałe opłaty za to mieszkanie obciążały ją niezależnie, od tego czy w nim mieszkała.

Prawidłowo Sąd Rejonowy nie rozliczył kwoty 25.318,63 zł stanowiącej według skarżącej równowartość 1/2 udziału uczestniczki w spłacie kredytu hipotecznego w okresie od 20 listopada 2008 roku do dnia powstania rozdzielnosci majątkowej między małżonkami. Należy zauważyć, że wnioskodawcę i uczestniczkę w okresie od 15 lipca 2006 roku do dnia 30 listopada 2012 roku łączył ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej stąd też spłaty kredytu dokonane w tym okresie przez uczestniczkę z majątku wspólnego (jej wynagrodzenia) nie mogą być rozliczane jako nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny. Rozliczeniu nie podlegała także wskazana przez skarżącą kwota 14.079,20 zł stanowiąca koszt utrzymania lokalu mieszkalnego w S. przy ul. (...), stanowiącego odrębną własność uczestniczki, w okresie od 4 września 2006 roku do 29 czerwca 2009 roku. W lokalu tym zamieszkali małżonkowie po ślubie, do czasu zakupu wspólnego mieszkania kiedy to łączyła ich wspólność majątkowa i prowadzili wspólne gospodarstwo domowe. Opłaty za mieszkanie w tym czasie opłacali ze swoich kont, na które wpływało ich wynagrodzenie. W takich okolicznościach sprawy, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie można mówić o nakładach na majątek wspólny z majątku osobistego uczestniczki.

Wbrew twierdzeniom apelacji rozliczeniu nie podlegała wskazana przez skarżącą kwota 106.800 zł stanowiąca równowartość osobistych nakładów pracy uczestniczki na majątek wspólny przy wychowaniu, kształceniu i leczeniu wspólnego syna. Słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że osobisty wkład uczestniczki w szeroko rozumiane wychowanie i opiekę nad synem nie stanowi nakładu majątkowego podlegającego rozliczeniu w podziale majątku wspólnego byłych małżonków. Osobisty nakład pracy uczestniczki w wychowanie dziecka stron ma wpływ na ocenę w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, wynika to wprost z § 3 art. 43 k.r. i o, jednakże ten nakład pracy nie stanowi nakładu majątkowego, podlegającego rozliczeniu przy podziale majątku wspólnego stron, gdyż nie zwiększył wartości majątku stron.

Orzekając o wspólnym mieszkaniu i garażu małżonków Sąd Rejonowy nie naruszył art. 58 § 4 k. r. i. o. Sąd Rejonowy nie pominął kwestii potrzeb mieszkaniowych uczestniczki i wspólnego dziecka byłych małżonków. Uczestniczka wraz z dzieckiem zamieszkuje w swoim lokalu. Wnioskodawca mieszka we wspólnym mieszkaniu byłych małżonków, korzysta z rzeczy, które się w nim znajdują i nie ma tytułu prawnego do innego lokalu. Samodzielnie bez udziału uczestniczki reguluje wszelkie płatności związane z tym mieszkaniem w tym spłaca kredyt. Sąd Rejonowy dostrzegł, że mieszkanie uczestniczki jest mniejsze niż mieszkanie dorobkowe ale uczestniczka zamieszkuje w nim od 2012 roku. Ma zatem zabezpieczone potrzeby mieszkaniowe. Nie udowodniła natomiast (art. 6 k.c.), że w jakikolwiek sposób zabiegała o to by zamieszkać samodzielnie wraz z synem we wspólnym mieszkaniu, a mieszkanie w którym zamieszkuje wraz z synem nie zaspokaja w jakimś zakresie ich potrzeb mieszkaniowych.

Niezasadny jest także zarzut naruszenia art. 206 k.c. i art. 224 § 2 k.c. oraz art. 225 k.c. Słusznie przyjął Sąd Rejonowy, że rozliczeniu nie podlegało wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez wnioskodawcę z lokalu mieszkalnego i garażu za okres od 1 maja 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku. Wnioskodawca pozostał w mieszkaniu sam, a uczestniczka wyprowadziła się do swojego mieszkania z synem dobrowolnie. Niewątpliwie jest, że przyczyną wyprowadzki była okoliczność, że wnioskodawca związał się z inną kobietą. Jednakże uczestniczka nie dążyła w żaden sposób by powrócić do opuszczonego mieszkania, zaakceptowała nową sytuację. Ponadto istotna jest okoliczność, że wnioskodawca sam utrzymywał mieszkanie i spłacał kredyt. Prawidłowo Sąd Rejonowy stwierdził, że w zakresie korzystania ze wspólnego mieszkania doszło między stronami do konsensusu. W takiej sytuacji nie można mówić o wyzuciu z posiadania przedmiotu wspólnego uczestniczki, co miałoby skutkować podstawą do zapłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z obu nieruchomości.

Sąd I instancji prawidłowo dokonał rozliczeń pomiędzy stronami kosztów ubezpieczenia kredytu w tym kosztów związanych z ubezpieczeniem na życie z cesją praw na rzecz banku, który udzielił kredytu. Słusznie zauważył Sąd Rejonowy, że kwota ubezpieczenia kredytu była warunkiem dla udzielenia kredytu i stanowiła koszt bezpośrednio z nim związany. Koszty te są ściśle związane z umową kredytową, stanowią jej integralną całość. Uczestniczka o nich doskonale wiedziała jako strona umowy, która akceptowała jej postanowienia. Tak więc nie było to dobrowolne ubezpieczenie wnioskodawcy tylko ubezpieczenie wynikające z warunków umowy, obciążające strony umowy (dowód: §3 umowy o kredyt hipoteczny k17-32).

Sąd Rejonowy nie naruszył art. 43 § 1 k. r. i. o. Prawdłowo przyjął, że udziały małżonków w majątku wspólnym są równe. Zgodnie z powyżej cytowanym przepisem prawa oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Skoro uczestniczka ostatecznie wniosła o ustalenie równych udziałów w majątku wspólnym, zatem brak było podstaw do orzekania przez Sąd o nierównych udziałach w majątku wspólnym. Niezasadny jest zarzut, że Sąd nie dokonał podziału środków finansowych zgodnie z ustaleniem, że udziały w majątku stron są równe, bowiem na skutek dokonanych rozliczeń zarówno podziałem majątku zostały objęte środki zgromadzone na rachunkach bankowych przez wnioskodawcę jak i uczestniczkę w trakcie trwania pomiędzy nimi ustroju wspólności majątkowej. To, że uczestniczka otrzymała w wyniku podziału spłatę ze środków zgromadzonych przez uczestnika i otrzymała swoje własne środki finansowe, nie oznacza, że podział tych środków został dokonany z niezgodnie z równymi udziałami stron w majątku dorobkowym. Świadczą o tym wyliczenia, które można łatwo zweryfikować wykonując działania matematyczne.

Natomiast zasadna jest apelacja uczestniczki w części, bowiem wadliwie Sąd Rejonowy przyjął do rozliczenia opłaty stałe poczynione przez wnioskodawcę za mieszkanie i garaż w wysokości 13.156,28zł . Należy podnieść, że wnioskodawca nie udowodnił wysokości poniesionych opłat, pomimo, iż uczestniczka kwestionowała ich wysokość i zasadność rozliczenia pomiędzy stronami tychże kosztów. Wnioskodawca jedynie zaprezentował Sądowi I instancji własne wyliczenia nie poparte żadnymi źródłowymi dowodami. Ponadto należy podnieść, że uczestniczka wyprowadziła się z przedmiotowego lokalu i nie korzystała z niego i ponosiła koszty utrzymania własnego lokalu, do którego się wyprowadziła z synem stron. Dlatego też uwzględnienie we wzajemnych rozliczeniach nakładów jakie poniósł wnioskodawca na majątek wspólny z tytułu opłat stałych za mieszkanie i garaż byłoby również sprzeczne z poczuciem sprawiedliwości.

Z powyższych względów brak było podstaw do uwzględnienia tychże kosztów utrzymania nieruchomości w rozliczeniach stron na podstawie art. 45 § 1 k.r. i o.

Ponadto Sąd Rejonowy tak jak podnosiła uczestniczka popełnił błąd rachunkowy przy obliczeniu połowy wartości nieruchomości i ruchomości, bowiem wyliczył, iż jest to kwota 42 211,51zł zamiast kwoty 43 211,00zł (39 446,03 + 28 203,00 + 18 774,00 = (...),03 x 1/2 = 43 211,51). Ten błąd spowodował wadliwe dalsze wyliczenia, które należało skorygować. W konsekwencji uwzględnienia powyższych zarzutów należało dokonać ponownie wyliczeń należnej spłaty uczestniczce, a to jak już podniesiono z uwagi na brak podstaw do uwzględnienia we wzajemnych rozliczeniach kosztów opłat stałych za mieszkanie i garaż, przedstawianych do rozliczenia przez wnioskodawcę i z uwagi na błąd rachunkowy w wyliczeniach.

Dokonując nowych rozliczeń pomiędzy małżonkami należało zważyć, że wartość majątku wspólnego małżonków wynosiła 182.638,27 zł, na którą złożyła się kwota: 39.446,03 zł stanowiąca wartość lokalu (przy uwzględnieniu wartości kwoty kredytu pozostałego do spłaty), 28.203 zł wartość garażu, 18.774 zł wartość ruchomości, 90.964,07 zł pochodzące z lokaty wnioskodawcy i 5.251,17 zł pochodzące z lokaty uczestniczki. Wartość połowy udziału w majątku wynosiła 91.319,13 zł. Poczynione przez wnioskodawcę podlegające rozliczeniu nakłady na majątek wspólny w postaci spłaty kredytu i ubezpieczenia wynosiły 55 813,14 zł (kredyt 53 029,86 + ubezpieczenie kredytu (...),28), z czego połowa tych nakładów, która obciąża uczestniczkę i jest do odliczenia ze spłaty uczestniczki wynosi kwotę 27 906,57 zł. Ponadto należy od należnej spłaty uczestniczce odjąć środki finansowe pochodzące z jej lokaty w kwocie 5251,17zł, które jej zostały przyznane wyniku podziału majątku. Tak więc wysokość spłaty jakiej ma dokonać wnioskodawca, któremu przypadło mieszkanie, garaż oraz ruchomości a także jego lokaty, na rzecz uczestniczki wynosi kwotę 58 161,39 zł (91.319,13 zł – 27.906,57 zł – 5.251,17 zł).

Mając na uwadze powyższe, zaskarżone postanowienie podlegało zmianie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o czym orzeczono jak w sentencji w pkt. 1.

W pozostałym zakresie, z uwagi na nie wykazanie zasadności twierdzeń skarżącej, przy jednoczesnym braku okoliczności podlegających uwzględnieniu przez sąd odwoławczy z urzędu, apelację należało oddalić (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie 3 postanowienia na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. W realiach niniejszej sprawy, z uwagi na brak sprzeczności interesów uczestników oraz równy stopień ich zainteresowania wyrażający się w dążeniu do wyjścia ze wspólności majątkowej i uregulowania wzajemnych stosunków majątkowych, nie zachodziły bowiem podstawy do odstąpienia od podstawowej zasady rozliczenia kosztów postępowania nieprocesowego. Apelacja uczestniczki była zrozumiała ze względów życiowych, choć nie obroniła się w kontekście uregulowań prawnych dotyczących tego przypadku. Trudno zatem w tej sprawie mówić o sprzeczności interesów lub zawinieniu w rozumieniu § 2 lub § 3 art. 520 k.p.c.